

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 15 lipca 2021 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Współpraca sądowa w sprawach cywilnych – Jurysdykcja i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych – Rozporządzenie (UE) nr 1215/2012 – Artykuł 7 pkt 2 – Jurysdykcja w sprawach dotyczących czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego – Miejsce, w którym szkoda się urzeczywistniła – Kartel uznany za niezgodny z art. 101 TFUE i art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym – Ustalenie jurysdykcji międzynarodowej i właściwości miejscowej – Koncentracja właściwości na rzecz wyspecjalizowanego sądu

W sprawie C-30/20

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Juzgado de lo Mercantil n.º 2 de Madrid (sąd gospodarczy nr 2 w Madrycie, Hiszpania) postanowieniem z dnia 23 grudnia 2019 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 22 stycznia 2020 r., w postępowaniu:

RH

przeciwko

AB Volvo,

Volvo Group Trucks Central Europe GmbH,

Volvo Lastvagnar AB,

Volvo Group España SA,

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: J.-C. Bonichot, prezes izby, L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan (sprawozdawca) i N. Jääskinen, sędziowie,

rzecznik generalny: J. Richard de la Tour,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

* Język postępowania: hiszpański.

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu AB Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe GmbH, Volvo Lastvagnar AB i Volvo Group España SA – R. Murillo Tapia i N. Gómez Bernardo, abogados,
- w imieniu rządu hiszpańskiego – S. Centeno Huerta i J. Rodríguez de la Rúa Puig, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu francuskiego – A.-L. Desjonquères, N. Vincent i A. Daniel, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu niderlandzkiego – M. Bulterman i J. Langer, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – M. Heller i C. Urraca Caviedes, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 22 kwietnia 2021 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 7 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2012, L 351, s. 1).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy RH a AB Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe GmbH, Volvo Lastvagnar AB oraz Volvo Group España SA w przedmiocie naprawienia szkód poniesionych przez RH w wyniku praktyk antykonkurencyjnych pozwanych spółek, na które to spółki Komisja Europejska nałożyła sankcje na podstawie art. 101 TFUE i art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Dz.U. 1994, L 1, s. 3, zwanego dalej „porozumieniem EOG”).

Ramy prawne

- 3 Motywy 15, 16 i 34 rozporządzenia nr 1215/2012 mają następujące brzmienie:
„(15) Przepisy o jurysdykcji powinny być w wysokim stopniu przewidywalne i opierać się na zasadzie, że jurysdykcję w ogólności [co do zasady] mają sądy miejsca zamieszkania [miejsca zamieszkania, względnie siedziby] pozwanego. Tak ustalona jurysdykcja powinna mieć miejsce zawsze [być zawsze dostępna], z wyjątkiem kilku dokładnie określonych przypadków, w których ze względu na przedmiot sporu lub autonomię stron uzasadnione jest inne kryterium powiązania [uzasadniony jest inny łącznik]. Siedziba osób prawnych musi być zdefiniowana wprost [w sposób autonomiczny] w rozporządzeniu celem wzmocnienia przejrzystości wspólnych przepisów i uniknięcia konfliktów kompetencyjnych.

(16) Jurysdykcja oparta na łączniku miejsca zamieszkania [miejsca zamieszkania, względnie siedziby] powinna zostać uzupełniona jurysdykcją opartą na innych łącznikach, które powinny zostać dopuszczone ze względu na ścisły związek pomiędzy sądem a sporem prawnym lub w interesie prawidłowego sprawowania wymiaru sprawiedliwości. Istnienie ścisłego związku powinno zagwarantować pewność prawną oraz uniknięcie możliwości pozywania pozwanego przed sąd państwa członkowskiego, którego pozwany nie mógł rozsądnie przewidzieć. Ma to istotne znaczenie zwłaszcza w przypadku sporów dotyczących zobowiązań pozaumownych wynikających z naruszenia prywatności i innych dóbr osobistych, w tym zniesławienia.

[...]

(34) W celu zapewnienia ciągłości pomiędzy [Konwencją z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 1972, L 299, s. 32)], rozporządzeniem [Rady] (WE) nr 44/2001 [z dnia 22 grudnia 2000 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 2001, L 12, s. 1)] a niniejszym rozporządzeniem powinny być przewidziane przepisy przejściowe. Dotyczy to również wykładni postanowień konwencji brukselskiej z 1968 r. oraz zastępujących ją rozporządzeń dokonywanej przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej”.

4 Rozdział II rozporządzenia nr 1215/2012, zatytułowany „Jurysdykcja”, obejmuje między innymi sekcję 1, noszącą tytuł „Przepisy ogólne”, i sekcję 2, noszącą tytuł „Jurysdykcja szczególna”. Artykuł 4 ust. 1 omawianego rozporządzenia, znajdujący się we wspomnianej sekcji 1, stanowi:

„Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozporządzenia osoby mające miejsce zamieszkania [miejsce zamieszkania, względnie siedzibę] na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane, niezależnie od ich obywatelstwa, przed sądy tego państwa członkowskiego”.

5 Znajdujący się w tej samej sekcji 1 art. 5 ust. 1 rzeczonoego rozporządzenia przewiduje:

„Osoby mające miejsce zamieszkania [miejsce zamieszkania, względnie siedzibę] na terytorium państwa członkowskiego mogą być pozywane przed sądy innego państwa członkowskiego tylko zgodnie z przepisami ustanowionymi w sekcjach 2–7 niniejszego rozdziału”.

6 Artykuł 7, zawarty w sekcji 2 rozdziału II rozporządzenia nr 1215/2012, ma następujące brzmienie:

„Osoba, która ma miejsce zamieszkania [miejsce zamieszkania, względnie siedzibę] na terytorium państwa członkowskiego, może być pozwana w innym państwie członkowskim:

1) a) w sprawach dotyczących umowy – przed sądy miejsca wykonania danego zobowiązania;

[...]

2) w sprawach dotyczących czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego – przed sądy miejsca, w którym nastąpiło lub może nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę;

[...]”.

Postępowanie główne i pytanie prejudycjalne

- 7 Przedsiębiorstwo RH, z siedzibą w Kordobie (Hiszpania), nabyło w tym mieście w latach 2004–2009 od dealera Volvo Group España pięć samochodów ciężarowych. Pierwszy z nich stanowił początkowo przedmiot umowy leasingu, po czym RH nabyła jego własność w 2008 r.
- 8 W dniu 19 lipca 2016 r. Komisja wydała decyzję C(2016) 4673 final dotyczącą postępowania przewidzianego w art. 101 [TFUE] oraz art. 53 porozumienia EOG (sprawa AT.39824 – Samochody ciężarowe) (Dz.U. 2017, C 108, s. 6, zwaną dalej „decyzją z dnia 19 lipca 2016 r.”).
- 9 W decyzji tej Komisja stwierdziła istnienie kartelu, w którym uczestniczyło piętnastu producentów samochodów ciężarowych z różnych państw, w tym Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe i Volvo Lastvagnar. Ów kartel dotyczył dwóch kategorii towarów, mianowicie samochodów ciężarowych o masie od 6 do 16 ton i samochodów ciężarowych o masie przekraczającej 16 ton, zarówno samochodów ciężarowych skrzyniowych, jak i ciągników siodłowych.
- 10 Komisja uznała, że naruszenie art. 101 TFUE dotyczyło całego terytorium EOG i trwało od dnia 17 stycznia 1997 r. do dnia 18 stycznia 2011 r. W konsekwencji Komisja nałożyła grzywny na wszystkie przedsiębiorstwa biorące udział w kartelu, z wyjątkiem jednego z nich, któremu w związku z postępowaniem w sprawie łagodzenia sankcji przyznano całkowite zwolnienie z grzywny.
- 11 Przedsiębiorstwo RH wytoczyło powództwo odszkodowawcze przeciwko Volvo (Göteborg, Szwecja), Volvo Group Trucks Central Europe (Ismaning, Niemcy), Volvo Lastvagnar (Göteborg) i Volvo Group España (Madryt, Hiszpania), w którego uzasadnieniu podniosło szkodę poniesioną, jak uważało, w związku z zapłatą dokonaną przy zakupie pięciu ww. samochodów ciężarowych nadwyżki w cenie, wynikającej z zastosowania praktyk antykonkurencyjnych mających znamiona zmony, za które to praktyki Komisja nałożyła na stosujące je przedsiębiorstwa sankcje.
- 12 Mimo iż przedsiębiorstwo RH nabyło sporne samochody w Kordobie, mieście, w którym mieści się również jego siedziba, wytoczyło ono powództwo przed Juzgado de lo Mercantil n.º 2 de Madrid (sądem gospodarczym nr 2 w Madrycie, Hiszpania). Sąd odsyłający precyzuje, że strona pozwana nie zakwestionowała jego właściwości miejscowej, co zgodnie z prawem krajowym oznacza dorozumianą akceptację właściwości owego sądu.
- 13 Strona pozwana podniosła natomiast zarzut braku jurysdykcji międzynarodowej, uznając, że „miejscem, w którym nastąpiło lub może nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę” w rozumieniu art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 jest miejsce nastąpienia zdarzenia powodującego powstanie szkody – w tym wypadku miejsce, w którym zawarto kartel dotyczący samochodów ciężarowych, a nie miejsce siedziby strony powodowej. Biorąc pod uwagę, że kartel został zawarty w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, strona pozwana uważa, że sąd hiszpański nie jest właściwy.
- 14 Zdaniem sądu odsyłającego istnieją poważne wątpliwości co do tego, w jaki sposób należy dokonywać wykładni art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012.
- 15 W tym kontekście przywołuje on, że zgodnie z wyrokiem z dnia 21 maja 2015 r., CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335, pkt 56), w wypadku powództwa, w którym wobec pozwanych mających siedziby w różnych państwach członkowskich dochodzone jest roszczenie

odszkodowawcze z tytułu stwierdzonego przez Komisję jednolitego i ciągłego naruszenia art. 101 TFUE i art. 53 EOG, w którym pozwani uczestniczyli w kilku państwach członkowskich, w różnych miejscach i w różnym czasie, zdarzenie wywołujące szkodę nastąpiło osobno w odniesieniu do każdego z poszkodowanych podmiotów, tak że każdy z nich będzie mógł wytoczyć powództwo albo przed sądem miejsca, w którego obszarze właściwości kartel stanowiący przedmiot postępowania głównego został definitywnie zawarty, albo, w danym wypadku, przed sądem, w którego obszarze właściwości zawarte zostało szczególne porozumienie, które można zidentyfikować jako jedyne zdarzenie powodujące powstanie szkody, albo przed sądem, w którego obszarze właściwości leży siedziba danego przedsiębiorstwa.

- 16 Ze względu na miejsce siedziby przedsiębiorstwa RH sąd odsyłający uważa zatem że pozwanie pozwanych na terytorium Hiszpanii jest możliwe.
- 17 Następnie – i to w odniesieniu w szczególności do kartelu dotyczącego samochodów ciężarowych, z którego powodu Komisja nałożyła na uczestniczące w nim przedsiębiorstwa sankcje w decyzji z dnia 19 lipca 2016 r. – sąd odsyłający zauważa również, że w wyroku z dnia 29 lipca 2019 r., Tibor-Trans (C-451/18, EU:C:2019:635, pkt 33), Trybunał orzekł już, iż jeżeli rynek, na który wywiera wpływ antykonkurencyjne zachowanie, stanowi rynek państwa członkowskiego, na którego terytorium miała wystąpić podnoszona szkoda, należy uznać, że do celów zastosowania art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 miejsce urzeczywistnienia się szkody znajduje się w tym państwie członkowskim.
- 18 Sąd odsyłający zastanawia się jednak, czy orzecznictwo przywołane w poprzednim punkcie wyroku odnosi się do jurysdykcji międzynarodowej sądów państwa członkowskiego, w którym wystąpiła szkoda, czy też określa również bezpośrednio sąd właściwy miejscowo w tym państwie członkowskim. Innymi słowy, jego zdaniem konieczne byłoby ustalenie, czy art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 stanowi przepis jurysdykcyjny dotyczący ściśle jurysdykcji międzynarodowej, czy też chodzi w jego przypadku o przepis mający dwoisty charakter, względnie mieszany, co powodowałoby, że funkcjonowałby on również jako przepis określający właściwość miejscową w ramach rozdziału właściwości między sądami danego państwa członkowskiego.
- 19 Zdaniem sądu odsyłającego wątpliwości tych nie można rozstrzygnąć w oparciu o dotychczasowe orzecznictwo krajowe i orzecznictwo Unii.
- 20 W tych okolicznościach Juzgado de lo Mercantil n.º 2 de Madrid (sąd gospodarczy nr 2 w Madrycie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 7 pkt 2 rozporządzenia [nr 1215/2012], zgodnie z którym osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium państwa członkowskiego, może być pozwana w innym państwie członkowskim »w sprawach dotyczących czynu niedozwolonego lub czynu podobnego do czynu niedozwolonego – przed sądy miejsca, w którym nastąpiło lub może nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę«, należy interpretować w ten sposób, że określa on jedynie jurysdykcję krajową sądów państwa członkowskiego, w którym znajduje się miejsce zdarzenia wywołującego szkodę, zatem dla ustalenia sądu krajowego właściwego miejscowo na terytorium tego państwa stosuje się krajowe przepisy postępowania cywilnego, czy też należy go interpretować jako przepis mieszany, który określa w sposób bezpośredni zarówno jurysdykcję krajową, jak i właściwość miejscową sądu krajowego bez potrzeby odwoływania się do uregulowań krajowych?».

W przedmiocie dopuszczalności

- 21 Strona pozwana w postępowaniu głównym wniosła o stwierdzenie niedopuszczalności wniosku ze względu na to, że treść odpowiedzi na pytanie postawione przez sąd odsyłający jest, jej zdaniem, jasna.
- 22 Należy jednak przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem pytania dotyczące wykładni prawa Unii, z którymi zwrócił się sąd krajowy w ramach stanu prawnego i faktycznego, za którego ustalenie jest on odpowiedzialny, przy czym prawidłowość tych ustaleń nie podlega ocenie przez Trybunał, korzystają z domniemania znaczenia dla sprawy. Odmowa wydania przez Trybunał orzeczenia w przedmiocie wniosku sądu krajowego jest możliwa tylko wtedy, gdy jest oczywiste, że wykładnia prawa Unii, o którą wnioskowano, nie ma żadnego związku ze stanem faktycznym lub przedmiotem sporu przed sądem krajowym, gdy problem jest natury hipotetycznej bądź gdy Trybunał nie dysponuje elementami stanu faktycznego albo prawnego, które są konieczne do udzielenia użytecznej odpowiedzi na pytania, które zostały mu przedstawione (wyrok z dnia 9 lipca 2020 r., Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, pkt 19).
- 23 Ponadto dopuszczalny wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym musi zawierać, poza treścią pytań prejudycjalnych, elementy informacji wymaganych zgodnie z art. 94 lit. a)–c) regulaminu postępowania, a mianowicie w istocie ramy stanu faktycznego i prawnego sporu rozpatrywanego w postępowaniu głównym oraz minimum uzasadnienia w przedmiocie powodów wyboru konkretnych przepisów prawa Unii, o których wykładnię wnosi sąd krajowy oraz związku ustalonego przez ów sąd między tymi przepisami a przepisami prawa krajowego znajdującymi zastosowanie w rozpatrywanym przez niego sporze [postanowienie z dnia 16 marca 2021 r., DS (werkowanie koniowatych), C-557/20, niepublikowane, EU:C:2021:204, pkt 21 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 24 W związku z tym przywołana okoliczność, iż treść odpowiedzi na pytanie sformułowane przez sąd odsyłający wydaje się jasna, nie wpływa w każdym razie na dopuszczalność wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.
- 25 W analizowanej sprawie sąd odsyłający przedstawił wyraźnie powód, dla którego w kontekście faktycznym i prawnym towarzyszącym sprawie stanowiącej przedmiot postępowania głównego oraz w świetle orzecznictwa, z jednej strony, Trybunału a, z drugiej strony, Tribunal Supremo (sądu najwyższego, Hiszpania) konieczne jest, by Trybunał doprecyzował zakres art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012.
- 26 Pytanie prejudycjalne należy w związku z tym uznać za dopuszczalne.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

- 27 Poprzez pytanie prejudycjalne sąd odsyłający zamierza w istocie ustalić, czy art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 należy interpretować w ten sposób, że na rynku, na który wywierały wpływ praktyki antykonkurencyjne mające znamiona zmywy dotyczącej określenia i podwyżki cen towarów, sądem – mającym jurysdykcję międzynarodową oraz właściwość miejscową do rozpoznania w oparciu o łącznik miejsca urzeczywistnienia się szkody powództwa o naprawienie szkody spowodowanej przez owe praktyki sprzeczne z art. 101 TFUE – jest sąd, w którego obszarze właściwości przedsiębiorstwo uznające się za poszkodowane kupiło towary,

na które porozumienie to wywarło wpływ, czy też – w przypadku zakupu tychże towarów w wielu miejscach – sąd, w obszarze właściwości którego znajduje się siedziba owego przedsiębiorstwa.

- 28 Tytułem wstępu należy przypomnieć, że w zakresie, w jakim rozporządzenie nr 1215/2012 uchyla i zastępuje rozporządzenie nr 44/2001, które z kolei zastąpiło Konwencję z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, zmienioną późniejszymi konwencjami dotyczącymi przystąpienia nowych państw członkowskich do tej konwencji, dokonana przez Trybunał wykładnia przepisów tych ostatnich instrumentów prawnych obowiązuje także w odniesieniu do przepisów rozporządzenia nr 1215/2012, jeżeli przepisy te można uznać za im „równoważne” (zob. wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, pkt 23 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 29 Jest tak w przypadku art. 5 pkt 3 rozporządzenia nr 44/2001 z jednej strony i art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 z drugiej strony, w odniesieniu do którego Trybunał orzekł, że pojęcie „miejsca, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę” należy rozumieć w ten sposób, że obejmuje ono swoim zakresem zarówno miejsce urzeczywistnienia się samej szkody, jak i miejsce wystąpienia zdarzenia powodującego powstanie tej szkody, wobec czego możliwe jest pozwanie pozwanego, zgodnie z wyborem powoda, przed sąd w którymkolwiek z tych miejsc (zob. podobnie wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, pkt 25 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 30 Z postanowienia odsyłającego wynika, że w analizowanej sprawie sąd odsyłający pragnie zidentyfikować miejsce, w którym szkoda się urzeczywistniła.
- 31 Z decyzji z dnia 19 lipca 2016 r. wynika, że stwierdzone naruszenie art. 101 TFUE leżące u źródła podnoszonej szkody obejmowało cały rynek EOG i w związku z tym spowodowało zakłócenie konkurencji na tym rynku. W tej sytuacji należy uznać, że dla celów stosowania art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 miejsce urzeczywistnienia się szkody znajduje się na owym rynku, którego część stanowi Hiszpania (zob. analogicznie wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, pkt 32, 33).
- 32 Takie określenie miejsca, w którym szkoda się urzeczywistniła, jest w szczególności zgodne z wymogami spójności ustanowionymi w motywie 7 rozporządzenia (WE) nr 864/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań pozaumownych (Rzym II) (Dz.U. 2007, L 199, s. 40), w zakresie, w jakim zgodnie z art. 6 ust. 3 lit. a) owego rozporządzenia prawem właściwym w przypadku powództw o odszkodowanie związanych z aktem ograniczającym konkurencję jest prawo państwa, na którego rynku praktyki te wywołują skutek lub na którego rynku zachodzi prawdopodobieństwo wywołania przez nie skutku (wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, pkt 35).
- 33 Jeżeli chodzi o kwestię, który sąd w ramach państwa członkowskiego jest właściwy, z samego brzmienia art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 wynika, że przepis ten przyznaje bezpośrednio i natychmiastowo zarówno jurysdykcję międzynarodową, jak i właściwość miejscową sądowi, w którego obszarze właściwości wystąpiła szkoda. Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 46 opinii, analiza ta znajduje oparcie w szczególności w sprawozdaniu P. Jenarda w sprawie Konwencji z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. 1979, C 59, s. 1).

- 34 Oznacza to, że państwa członkowskie nie mogą stosować innych łączników jurysdykcyjnych aniżeli te wynikające z art. 7 pkt 2. Należy jednakże sprecyzować, że wytyczenie granic obszaru właściwości, w którym znajduje się miejsce, w którym urzeczywistniła się szkoda w rozumieniu analizowanego przepisu, należy, co do zasady, do kompetencji w zakresie organizacji systemu sądownictwa państwa członkowskiego, do którego sąd ów należy.
- 35 Co podkreśliła zarówno strona pozwana w postępowaniu głównym, rządy hiszpański i francuski oraz Komisja, przepis ten nie stoi na przeszkodzie temu, by państwo członkowskie postanowiło powierzyć pewien typ sporów jednemu tylko sądowi, przyznając mu w ten sposób kompetencję wyłączną, niezależnie od miejsca urzeczywistnienia się szkody na terytorium tego państwa członkowskiego.
- 36 Trybunał orzekł już bowiem, że koncentracja właściwości na rzecz jednego wyspecjalizowanego sądu może być uzasadniona względami prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości (zob. podobnie wyrok z dnia 18 grudnia 2014 r., Sanders i Huber, C-400/13 i C-408/13, EU:C:2014:2461, pkt 44).
- 37 Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 128 opinii, w kontekście art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 techniczna złożoność przepisów mających zastosowanie do powództw o odszkodowanie za naruszenia przepisów prawa konkurencji może również przemawiać za koncentracją właściwości.
- 38 Wobec braku takiego wyspecjalizowanego sądu zidentyfikowanie miejsca, w którym urzeczywistniła się szkoda dla celów ustalenia sądu właściwego w obrębie państw członkowskich dla rozpoznania powództwa o naprawienie szkody wynikającej z praktyk antykonkurencyjnych mających znamiona zmywy, sprzecznych z art. 101 TFUE musi odpowiadać celom bliskości i przewidywalności przepisów jurysdykcyjnych, a także celowi prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, przypomnianym w motywach 15 i 16 rozporządzenia nr 1215/2012 (zob. podobnie wyrok z dnia 29 lipca 2019 r., Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, pkt 34).
- 39 Z orzecznictwa Trybunału wynika, że w przypadku nabycia towaru, który w wyniku manipulacji dokonanej przez producenta ma mniejszą wartość aniżeli wartość wynikająca z ceny jego sprzedaży, sądem właściwym do rozpoznania powództwa zmierzającego do uzyskania odszkodowania z tytułu szkody odpowiadającej nadwyżce w cenie zapłaconej przez kupującego jest sąd właściwy ze względu na miejsce nabycia towaru (zob. podobnie wyrok z dnia 9 lipca 2020 r., Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, pkt 37, 40).
- 40 Rozwiązanie to należy stosować również w kontekście takim jak zaistniały w sprawie stanowiącej przedmiot postępowania głównego i to niezależnie od tego, czy sporne towary zostały kupione od pozwanych bezpośrednio czy też pośrednio, czy własność została przeniesiona natychmiast, czy też po zakończeniu umowy leasingu. Należy jednak uściślić, że rozwiązanie to zakłada, iż poszkodowany kupujący zakupił wyłącznie towary, na które dane praktyki antykonkurencyjne wywierały wpływ w obszarze właściwości jednego tylko sądu. W przeciwnym wypadku nie można by zidentyfikować jednego tylko miejsca urzeczywistnienia się szkody w odniesieniu do poszkodowanego kupującego.
- 41 W odniesieniu do tej ostatniej kwestii należy przypomnieć, że w kontekście powództwa o naprawienie szkody spowodowanej przez praktyki antykonkurencyjne mające znamiona zmywy, sprzeczne z art. 101 TFUE, polegającej na nadpłacie z powodu sztucznie zawyżonej ceny, Trybunał orzekł, że miejsce, w którym urzeczywistniła się szkoda, można zidentyfikować jedynie

w odniesieniu do każdego uważającego się za poszkodowanego z osobna i co do zasady będzie nim siedziba danego przedsiębiorstwa (zob. podobnie wyrok z dnia 21 maja 2015 r., CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, pkt 52).

- 42 W sytuacji gdy towary są kupowane w kilku miejscach, przyznanie jurysdykcji sądowi, w którego obszarze właściwości leży siedziba poszkodowanego przedsiębiorstwa, jest zgodne z wymogiem przewidywalności przypomnianym w pkt 38 niniejszego wyroku, ponieważ stanowiące stronę pozwaną przedsiębiorstwa uczestniczące w kartelu nie mogą nie wiedzieć, że podmioty kupujące towary mają siedzibę na obszarze rynku, na który wpływ wywierają praktyki antykonkurencyjne. Ponadto przyznanie jurysdykcji rzeczonemu sądowi jest zgodne z celem bliskości, a miejsce siedziby poszkodowanego przedsiębiorstwa daje wszelkie gwarancje sprawnej organizacji postępowania (zob. podobnie wyrok z dnia 21 maja 2015 r., CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, pkt 53).
- 43 W świetle całokształtu powyższych rozważań na przedstawione pytanie należy odpowiedzieć, że art. 7 pkt 2 rozporządzenia nr 1215/2012 należy interpretować w ten sposób, że na rynku, na który wywierały wpływ praktyki antykonkurencyjne mające znamiona zmowy dotyczącej określenia i podwyżki cen towarów, sądem – mającym jurysdykcję międzynarodową oraz właściwość miejscową do rozpoznania w oparciu o łącznik miejsca urzeczywistnienia się szkody powództwa o naprawienie szkody spowodowanej przez owe praktyki sprzeczne z art. 101 TFUE – jest sąd, w którego obszarze właściwości przedsiębiorstwo uznające się za poszkodowane kupiło towary, na które porozumienie to wywarło wpływ, względnie – w przypadku zakupu towarów przez owo przedsiębiorstwo w wielu miejscach – sąd, w obszarze właściwości którego znajduje się siedziba owego przedsiębiorstwa.

W przedmiocie kosztów

- 44 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 7 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych należy interpretować w ten sposób, że na rynku, na który wywierały wpływ praktyki antykonkurencyjne mające znamiona zmowy dotyczącej określenia i podwyżki cen towarów, sądem – mającym jurysdykcję międzynarodową oraz właściwość miejscową do rozpoznania w oparciu o łącznik miejsca urzeczywistnienia się szkody powództwa o naprawienie szkody spowodowanej przez owe praktyki sprzeczne z art. 101 TFUE – jest sąd, w którego obszarze właściwości przedsiębiorstwo uznające się za poszkodowane kupiło towary, na które porozumienie to wywarło wpływ, względnie – w przypadku zakupu towarów przez owo przedsiębiorstwo w wielu miejscach – sąd, w obszarze właściwości którego znajduje się siedziba owego przedsiębiorstwa.

Podpisy